

Det kongelige Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartement

PM 2010-04

Forholdsregler ved eventuell arbeidsnedleggelse

Dato: 06.05.2010

Til: Statsforvaltningen og Riksrevisjonen

Gjelder: Statens personalhåndbok pkt. [8.43](#) og [11.10](#)

Dette PM erstatter PM [2009-10](#).

Den 30. april 2010 krevde hovedsammenslutningene at forhandlingene om revisjon av Hovedtariffavtalen i staten 1. mai 2008 – 30. april 2010 skulle avsluttes med øyeblikkelig virkning. Riksmeklingsmannen ble underrettet om bruddet i forhandlingene.

Plassfratredelse kan tidligst finne sted 27. mai 2010 kl. 00.00.

1. Organisasjonenes varslingsplikt – i tidsrommet 12. – 21. mai 2010

Det følger av Hovedavtalen i staten (HA [§ 43](#) nr. 2 første og annet punktum, jf § 43 nr. 1), at organisasjonene skal varsle Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (FAD) om hvilke virksomheter som er omfattet av plassoppsigelsene og det omtrentlige antall arbeidstakere som vil kunne bli tatt ut i streik. Organisasjonene skal gi dette varselet senest 14 dager før plassfratredelse (streik) tidligst kan finne sted. FAD skal motta varsel om plassfratredelse fra organisasjonene senest **12. mai 2010 kl. 24.00**. Når FAD mottar varsel om plassfratredelse, vil vi fortløpende videreformidle dette varselet pr. e-post til de berørte virksomheter, via de aktuelle fagdepartementer.

2. Forberedelse før en eventuell streik – i tidsrommet 12. – 21. mai 2010

Virksomhetens øverste leder og øverste leder av personalfunksjonen skal ikke tas ut i streik. For øvrig skal det etter HA [§ 44](#) nr. 2 forhandles om «..hvilke andre tjenestemenn..» som skal unntas fra streik. Disse forhandlingene føres mellom FAD og hovedsammenslutningene. Etter at det er varslet plassfratredelse for virksomheten, anbefaler FAD at arbeidsgiver tar kontakt med de berørte tillitsvalgte i virksomheten. Partene i virksomheten skal søke å finne frem til en felles forståelse av hvilke stillinger og/eller funksjoner som bør unntas fra streik.

I de virksomhetene som er omfattet av varselet om plassfratredelse skal arbeidsgiver, etter at spørsmålet er drøftet med virksomhetens tillitsvalgte, utarbeide en oversikt over hvilke funksjoner som bør unntas og, så langt det er mulig, de arbeidstakere som fyller disse funksjonene. Eventuelle søknader om

unntak sendes FAD v/Arbeidsgiverpolitisk avdeling med kopi til de aktuelle fagdepartementene innen 19. mai 2010 kl.12:00.

De kategorier arbeidstakere som det skal forhandles om, vil være den øverste leder av driftsenheten og annen nødvendig dekning av ledelses- og personalfunksjonen. Når arbeidstakere i ledelses- og personalfunksjonen skal velges ut, må det bl.a. legges vekt på om vedkommendes stilling innebærer å være arbeidsgivers representant under drøftinger og forhandlinger med de tillitsvalgte i virksomheten. Det kan også søkes om unntak for personer som må være til stede for å avverge fare for liv og helse m.v. Poenget med å fremme søknader om unntak på dette stadiet, er å unngå at de som fyller ovennevnte funksjoner blir oppført på navnelistene. Det kan senere søkes om **dispensasjon** for de personer som faktisk blir oppført på navnelistene, se nedenfor. Organisasjonene skal ikke føre opp på navnelistene embetsmenn, militære mannskaper eller arbeidstakere som er sykemeldt.

FAD vil ikke legge frem søknader om unntak for organisasjonene med mindre søknadene er strengt nødvendige og vel begrunnet.

I søknadene skal det gis en beskrivelse av hvilke skader og tap m.v. som vil kunne oppstå om unntak ikke gis.

3. Navnelister – i tidsrommet 21. – 27. mai 2010

De endelige og fullstendige navnelister over hvilke arbeidstakere som i første omgang tas ut i den enkelte virksomhet, skal være mottatt i FAD v/Arbeidsgiverpolitisk avdeling senest fire dager før plassfratredelsen, dvs. senest fredag 21. mai 2010 kl. 24.00. Bare de arbeidstakere som står på navnelistene, kan tas ut i streik. Vi viser her til HA [§ 43](#) nr. 2 tredje og femte punktum.

De virksomheter som er omfattet av varselet, vil fortløpende få oversendt de aktuelle navnelistene på e-post, via sine fagdepartementer.

Dersom det skjer en utvidelse av en eventuell arbeidskonflikt, vil det komme nye navnelister i tidsrommet etter 27. mai 2010, med en frist på fire dager.

4. Forholdsregler etter at navnelistene er mottatt eller streik er iverksatt – i tiden etter 21. mai 2010

Etter at navnelistene er mottatt eller en eventuell streik er iverksatt, kan det bli aktuelt å søke om dispensasjon for navngitte arbeidstakere. Arbeidsgiver kan bare søke om slik dispensasjon når dette er nødvendig for å **avverge fare for liv og helse eller for å hindre at eiendom, materiell og utstyr m.v. blir ødelagt eller går tapt**, jf. HA [§ 44](#) nr. 2 tredje punktum. Søknadene må sendes FAD med kopi til fagdepartementet, sammen med en utførlig begrunnelse av behovet for dispensasjon. I søknadene skal det gis en beskrivelse av hvilke skader og tap m.v. som vil kunne oppstå om dispensasjon

ikke gis. FAD vil på dette grunnlag vurdere om søknaden skal fremmes for organisasjonene.

FAD vil ikke fremme søknader om dispensasjon for navngitte personer, med mindre søknadene er strengt nødvendige og vel begrunnet.

Når det gjelder arbeidstakere som tas ut i streik og som på det tidspunktet er på tjenestereise, kurs, ferie eller som er syke, viser vi til heftet «[Arbeidskonflikter i staten](#)» pkt. 3.1, se side 27 følgende.

Arbeidstakere skal trekkes i lønn for de dagene de har vært i streik, og vi ber om at virksomhetene gjør de nødvendige forberedelser til dette. Når det for øvrig gjelder utbetaling av ny lønn i forbindelse med tariffoppgjøret, vil FAD informere nærmere om dette på et senere tidspunkt.

I heftet om arbeidskonflikter er det, under pkt. 3.4 s.37; «Streikevakter, streikekomitéer, tillitsvalgte og lignende», tatt inn uttalelser om pliktene til tillitsvalgte som ikke er tatt ut i streik. FAD vil presisere følgende:

Er en hovedsammenslutning i streik, regnes alle tilsluttede organisasjoner å være tatt ut i streik i forhold til reglene om medbestemmelse. Det betyr at tillitsvalgte i alle tilsluttede organisasjoner ikke skal delta i møter med arbeidsgiver så lenge streiken i deres hovedsammenslutning pågår. Tillitsvalgte i organisasjoner som ikke er i streik, skal ivareta sine ordinære oppgaver etter Hovedavtalen, men arbeidsgiver bør utvise varsomhet med å beramme ordinære møter etter Hovedavtalen og virksomhetens tilpasningsavtale så lenge det er konflikt i staten. Det bør derfor bare unntaksvis gjennomføres møter med de organisasjoner som ikke er i streik, enten det gjelder informasjon, drøftinger eller forhandlinger.

Ansattes representanter som ikke selv er i streik skal også delta i møter i innstillings- og tilsettingsråd, i virksomhetens arbeidsmiljøutvalg og skal ivareta sine oppgaver som verneombud. Se for øvrig heftet om [arbeidskonflikter](#) pkt. 3.4, side 35 følgende.

5. Konsekvensvurderinger

Partene i enhver arbeidskonflikt er ansvarlige for at konflikten ikke går ut over liv eller helse. Dette ansvaret innebærer bl.a. at arbeidsgiver må søke om relevante og nødvendige unntak / dispensasjoner fra streiken i de tilfellene der unntak eller dispensasjon er helt nødvendig for å sikre at liv eller helse ikke settes i fare. Slike søknader må sendes umiddelbart når man blir klar over faren.

Direktøren for Statens helsetilsyn er ansvarlig for å overvåke konflikter i arbeidslivet og vurdere hvilken innvirkning en streik har på befolkningens liv og helse. Denne overvåkingen erstatter imidlertid ikke partenes forpliktelser til å sørge for at konflikten ikke setter liv eller helse i fare.

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) vil, ved en eventuell konflikt, innhente løpende vurderinger fra direktøren for Helsetilsynet av om streiken kan tenkes å ha innvirkning på liv og helse. Helse- og omsorgsministeren må, på bakgrunn av rådene fra direktøren for Statens helsetilsyn, ta stilling til om konflikten medfører fare for liv og helse, og i så fall vurdere å be Arbeidsministeren om å legge fram forslag til lov om tvungen lønnsnemnd.

Praktiske rutiner ved en eventuell konflikt i staten – HOD vil få oversendt kopi av alle plassoppsigelser og plassfratredelser fra FAD. FAD vil holde HOD løpende orientert om eventuelle utvidelser av konflikten. Fagdepartementene skal i tillegg rapportere til HOD om hvordan en konflikt kan tenkes å ha innvirkning på befolkningens liv og helse.

Konsekvensvurderinger vedrørende liv og helse skal sendes direkte til Statens helsetilsyn i vedkommende fylke, med kopi til vedkommende fagdepartement. Øvrige konsekvensvurderinger skal sendes FAD. Konsekvensvurderingene er ment for Statens helsetilsyn, HOD, FAD og Justisdepartementet, og skal derfor holdes atskilt fra dispensasjonssøknadene, som er ment for FAD og organisasjonene.

* * * * *

Informasjon om forberedelsene til en eventuell streik legges fortløpende ut på FADs hjemmeside under [Lønnsoppgjøret 2010](#). Se også [Hovedavtalen i staten](#). Arbeidsgiver skal ved søknad om **unntak** og **dispensasjon** fra streiken benytte [standard skjema](#).

Eventuelle søknader om unntak og dispensasjon, og alle øvrige henvendelser i tilknytning til streiken sendes FAD, Postboks 8004 Dep., 0030 Oslo, merket «Streikeberedskap» eller på e-post: streikeberedskap@fad.dep.no

Etter fullmakt

Siri Røine
Statens personaldirektør

Per Kristian Knutsen
Ass. personaldirektør

Saksbehandlere:

Thormod Narum, tlf 2224 4822

Reidun Slåen, tlf 2224 4823